

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, Laren vijfde zondag In de Veertigdagentijd, 25/26 maart 2023¹

Minder dan twee weken voor Goede Vrijdag, gaan wij de confrontatie aan met de dood.

Hoe gaan wij om met de dood, en dan met die van de mensen van wie wij houden?

¹ Lezingen: Ezechiël 37, 12-14; Romeinenbrief 8, 8-11; Johannes 11, 1-45

“Jezus begon te wenen.”

Het staat er echt. In het Johannesevangelie komt Jezus meer dan elders naar voren als de Zoon van God, maar juist alleen in *dit* evangelie zien wij Hem huilen. Hij staat bij het graf van zijn vriend Lazarus. “Zie eens hoe Hij van hem hield.” In Hem huilt God Zelf om de dood.

Vandaag, minder dan twee weken voor Goede Vrijdag, gaan wij de confrontatie aan met de dood.

Hoe gaan wij om met de dood, en dan met die van de mensen van wie wij houden?

Bram Vermeulen zingt:

“Als ik dood ga, huil maar niet, ik ben niet echt dood moet je weten, het is maar een lichaam dat ik achterliet, dood ben ik pas als jij mij bent vergeten.” Dat liedje, nogal eens afgedrukt in rouwadvertenties, is natuurlijk heel goed bedoeld. Het probeert ons te troosten.

Het is maar een lichaam.

Maar een lichaam?

“Hij riekt al, want het is reeds de vierde dag.”

Maar een lichaam?

Wij *zijn* ons lichaam.

Niet voor niets verzorgen wij de lichamen van onze geliefde doden voorzichtig en teder.

Deze week schreven de Amerikaanse bisschoppen een brief aan hun gelovigen, dat nieuwe vormen van lijkbezorging, resomeren vooral, waarbij het lichaam grotendeels wordt opgelost, geen recht doet aan de waardigheid van het menselijk lichaam.

Daar zit iets in. Ons lichaam, zo geloven wij, is tempel van de heilige Geest. In ons lichaam, met ons lichaam hebben wij lief, we dienen elkaar ermee, wij koesteren het en verzorgen het; er is de voortreffelijke gezondheidszorg om het bij ziekte te genezen. Bij christenen is het gedoopt, bij het vormsel en aan het einde van het leven is het lichaam gezalfd.

Bij de uitvaart wordt het zorgvuldig besprenkeld met gewijd water en bewierookt, uit eerbied. Wij brengen eer aan het lichaam als unieke schepping van God.

De christelijke traditie zet lichaam en geest/ ziel niet tegenover elkaar. Zoals het Lichaam van Jezus na zijn dood op Goede Vrijdag, wordt het met zorg begraven, aan de aarde toevertrouwd. De kerk heeft daarom een voorkeur voor begraven, zonder crematie overigens - zoals vroeger wel gebeurde - af te wijzen.

“Dood ben je pas als jij bent vergeten”.

Inderdaad, wij worden vergeten. Over twee of drie generaties noemt, kent niemand meer mijn naam.

Maar zijn wij dan vergeten? In een lied zingen wij soms: “Gij, God, die geen naam vergeet.”

De joden zeggen bij elke begrafenis: ‘moge hij/zij worden opgenomen in de bundel van het eeuwig leven.’ Een bundel. Wij worden gebundeld. Zoals je een boek bundelt, documenten bundelt. Wij leven voort uiteindelijk niet in de herinnering van mensen, maar wel in die van God.

Wij weten niet hoe het zal zijn na onze dood. Natuurlijk, mensen hebben mooie voorstellingen daarvan gemaakt, maken het tot een soort plaats.

Anderen zeggen: waar zou zoveel ruimte zijn dat al die ontelbare mensen er kunnen leven?

God denkt aan ons, vergeet ons niet. Bij Ezechiël zegt de Heer: Ik ga uw graven open...u brengen naar de grond van het beloofde land...u zult leven”.

Jezus roept Lazarus terug uit de dood. “Lazarus, kom naar buiten.”

“De gestorvene kwam naar buiten, voeten en handen met zwachtels gebonden en met een zweetdoek om zijn gezicht...Maak hem los en laat hem gaan.”

Het is het hoogtepunt van het aardse leven van Jezus. Vlak voor zijn eigen bittere dood, laat Jezus zien dat Hij de dood overwint. Hij roept Lazarus, Hij roept de mens naar buiten.

Is dat voor ons, moderne mensen nog denkbaar?

Het wordt moeilijk als wij dit grote thema van leven, dood en verrijzenis alleen met ons verstand te lijf gaan. Ons verstand kan dit niet bevatten. Maar gelukkig is ons meer gegeven dan onze ratio. Er is ook nog het kennen en begrijpen met ons hart. Dat heeft weet van liefde die als enige opweegt tegen de dood.

“Zie eens hoe Hij van hem hield.”

In de Zoon houdt de Vader zozeer van de mens, dat Hij hem/haar terugroept uit de dood. Dat mag onze troost en onze hoop zijn in leven en sterven.

Amen.

pastoor Nico van der Peet